

Advies nr 13/2014 van 17 februari 2014

Betreft: Voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 25 maart 1999 betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu alsook andere wetgevingen inzake milieu, en tot instelling van een Wetboek voor de inspectie, de preventie, de vaststelling en de bestraffing van de milieu-inbreuken en de milieuaansprakelijkheid (CO-A-2014-003)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van Mevrouw Evelyne Huytebroeck, Minister van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met het Leefmilieu, ontvangen op 16/01/2014;

Gelet op het verslag van mevrouw Anne Junion;

Brengt op 17 februari 2014 het volgend advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 16 januari 2014 vroeg Mevrouw Evelyne Huytebroeck, Minister van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met het Leefmilieu (hierna "de aanvrager"), aan de Commissie om een advies uit te brengen over het voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 25 maart 1999 betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake, leefmilieu alsook andere wetgevingen inzake milieu, en tot instelling van een Wetboek voor de inspectie, de preventie, de vaststelling en de bestraffing van de misdrijven en voor de milieuaansprakelijkheid (hierna "het voorontwerp van ordonnantie").
2. De Commissie brengt bijgevolg hierna een advies uit op basis van de informatie waarover zij beschikt.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

A. Algemene overwegingen

3. De memorie van toelichting vermeldt dat de ordonnantie van 25 maart 1999 betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu (hierna « de ordonnantie van 25 maart 1999 ») een hervorming heeft doorgevoerd omwille van de versnippering van deze nochtans belangrijke aangelegenheid van het milieurecht in verscheidene "sectorale wetgevingen". Als oogmerk had zij allereerst de politieregels eenvormig en duidelijker te maken, onder meer in het licht van de uiteenlopende richtingen waarin het milieurecht zich had ontwikkeld waardoor er zowat overal strafstelsels ontstonden die elk afhingen van een aparte regelgeving. Elke wettekst bepaalde zijn eigen toezichts- en inspectiestelsel, zijn bijzondere onderzoeksmiddelen en dwangmaatregelen.
4. Ingevolge deze vaststelling heeft het Brussels milieurecht het voorwerp uitgemaakt van een uniformisering op vlak van het toezicht voor alle wetgevingen die worden opgesomd in artikel 2 van de ordonnantie van 25 maart 1999. De memorie van toelichting stelt evenwel dat deze wetgeving om verschillende redenen van onder meer uniformisering en coördinatie nog kan worden verbeterd met het oog op administratieve vereenvoudiging. Om deze verschillende doelstellingen te bereiken wordt de vorm van een wetboek aangewend.
5. Ingevolge de aanbeveling die door de Raad van State in die zin werd gedaan in zijn advies van 21 oktober 2013, vraagt de aanvrager het advies van de Commissie over het gebruik van audiovisuele apparaten in het raam van de vervolging van milieu-inbreuken.

B. Toepasselijke wetgeving

6. Aangezien de in onderhavig advies onderzochte artikelen handelen over de verwerking van persoonsgegevens is de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens van toepassing. Dit wordt trouwens bevestigd door de ontwerptekst in zijn nieuw artikel 13, 2de lid.
7. De hierna onderzochte artikels beogen het toelaten van de plaatsing en het gebruik van "audiovisuele apparaten". Dus stelt zich de vraag of de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's al dan niet van toepassing is.
8. De memorie van toelichting verschaft geen duidelijkheid op dit punt. Het commentaar bij de artikelen verduidelijkt dat "de demarches voorafgaand aan het in plaats stellen van een audiovisueel apparaat (...), vinden hun oorsprong in de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's en in de ministeriële omzendbrief van 10 december 2009 met betrekking tot deze wet, zijnde de "Camerawet" " maar voegt hier aan toe "niettemin is deze wet niet van toepassing op de audiovisuele apparaten gebruikt krachtens huidig wetboek, aangezien dit wetboek een bijzondere wetgeving uitmaakt in de zin van artikel 3, § 2, 1° van de Camerawet".
9. De Commissie neemt hiervan akte.
10. Gelet echter op de interpretatiemoeilijkheden van het huidige artikel 3, 2de lid, 1° van de Camerawet enerzijds en de door de wetgever uitgedrukte wens om deze te wijzigen¹ anderzijds, zal de Commissie de volgende bepalingen aandachtig onderzoeken en er daarbij over te waken dat die voldoende nauwkeurige regels en waarborgen bevatten.

C. Commentaar bij de artikelen

11. Artikel 6 van het voorontwerp van ordonnantie wijzigt artikel 3 van de ordonnantie van 25 maart 1999 en vervangt dit door een nieuw artikel 3 met verschillende definities.
12. Artikel 3, § 1, 20ste lid definieert een audiovisueel apparaat als "elk vast observatiesysteem dat tot doel heeft na te gaan of de bepalingen bedoeld in artikel 2 en de bepalingen van dit wetboek worden nageleefd, de misdrijven op deze bepalingen voor te komen en/of vast te stellen en/of de daders van deze misdrijven op te sporen".

---

¹ Doc. Parl., n°3290/001, S.O., lég. N°53, p.6, in <http://www.lachambre.be/FLWB/PDF/53/3290/53K3290001.pdf>.

13. Artikel 2 van het voorontwerp van ordonnantie detailleert het geheel van bepalingen, wetten, ordonnanties en uitvoeringsbesluiten inzake leefmilieu waarvan het ontwerp van wetboek de inbreuken wil voorkomen, vaststellen en bestraffen. De parallel die getrokken wordt met de definitie van een bewakingscamera zoals vervat in de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, laat eveneens toe de verschillen aan te tonen. De Commissie merkt er vooral twee op, een eerste wat betreft de formulering die gehanteerd wordt in onderhavig ontwerp, met name "audiovisueel apparaat" en ten tweede met betrekking tot de beschrijving die enkel een vast en niet een mobiel bewakingssysteem beoogt. Hieruit besluit de Commissie logischerwijze dat het gebruik van een mobiele bewakingscamera uitgesloten is en vestigt zij hier de aandacht op aangezien zij zich afvraagt of dit wel degelijk overeenstemt met de bedoelingen van de auteur van het voor advies voorgelegde voorontwerp.
14. Lid 21 definieert de niet-besloten plaats als "elke plaats die niet door een omsluiting is afgebakend en vrij toegankelijk is voor het publiek".
15. Lid 22 definieert een voor het publiek toegankelijke besloten plaats als "elk besloten gebouw of elke besloten plaats bestemd voor het gebruik door het publiek waar diensten aan het publiek kunnen worden verstrekt".
16. Lid 23 definieert een niet voor het publiek toegankelijke besloten plaats als "elk besloten gebouw of elke besloten plaats die uitsluitend bestemd is voor het gebruik door de gewoonlijke gebruikers".
17. De Commissie stelt vast dat de alinea's 21, 22 en 23 voor die begrippen de definities overnemen van de wet van 21 maart 2007. Zij heeft hierover geen opmerkingen.
18. Tenslotte definieert alinea 24 de verantwoordelijke voor de verwerking als "het met het toezicht belaste personeelslid die door de leidend ambtenaar van het Instituut is aangesteld om het doel en de modaliteiten voor de verwerking van persoonsgegevens te bepalen". Deze alinea kan niet als dusdanig worden behouden.
19. Eerst en vooral vraagt de Commissie aan de wetgever om niet een personeelslid te bestempelen als verantwoordelijke voor de verwerking maar het instituut zelf waaronder de personeelsleden ressorteren die belast zijn met het toezicht. Hoewel artikel 1, § 4 van de wet van 8 december 1992 toelaat om, wanneer de doeleinden en de middelen voor de verwerking bepaald worden door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie, een natuurlijke persoon aan te duiden als verantwoordelijke voor de (door de wet, decreet of ordonnantie)

bedoelde verwerking, is het niet opportuun een personeelslid aan te duiden als verantwoordelijke voor de verwerking. Het bepalen van de doeleinden en de voorwaarden voor de verwerking van persoonsgegevens mag niet overgelaten worden aan het oordeel van de personeelsleden die belast zijn met het toezicht. De Commissie herinnert eraan dat de verantwoordelijke voor de verwerking de belangrijkste gesprekspartner is voor de betrokkene maar eveneens voor de instanties die hem moeten controleren.

20. Gelet op het voorgaande is de Commissie overigens verbaasd dat de definitie enkel slaat op het personeelslid dat aangeduid wordt door de leidende ambtenaar van het Brussels Instituut voor Milieubeheer. Artikel 5 van het voorontwerp van ordonnantie, dat de aanwijzing van de met het toezicht belaste personeelsleden regelt, beoogt immers niet alleen de personeelsleden aangeduid door de leidende ambtenaar van het Instituut maar eveneens die van het Gewestelijk Agentschap voor Netheid en die van de bevoegde administratie van het Ministerie voor de Regering. Het College van Burgemeester en Schepenen wordt eveneens belast met de aanduiding van met het toezicht belaste gemeenteambtenaren en tot slot zijn de boswachters bedoeld in de artikelen 9 en 16 van het Wetboek van Strafvordering eveneens belast met het toezicht op sommige bepalingen van artikel 2 van het voorontwerp van ordonnantie. Elk van deze instituten of openbare overheden vormen volwaardige instellingen waarvan de opdrachten kunnen verschillen naargelang de normen waarop zij moeten toezien en al deze normen worden beoogd door artikel 2 van onderhavig voorontwerp van ordonnantie. Welnu, artikel 3, § 1, 20ste lid definieert een audiovisueel apparaat als "elk vast observatiesysteem dat tot doel heeft na te gaan of de bepalingen bedoeld in artikel 2 en de bepalingen van dit wetboek worden nageleefd (...)". Het Instituut en zijn personeelsleden zijn dus niet de enigen die betrokken zijn bij het gebruik van audiovisuele apparaten.
21. De Commissie verzoekt de wetgever dan ook de tekst van alinea 24 als volgt te wijzigen: *"de verantwoordelijken voor de verwerking zijn, naargelang de overheid die de doeleinden en de middelen voor de verwerking van de geregistreerde persoonsgegevens bepaalt, het Instituut, het GAN, de gemeente, het Brussels Gewest, de politie of de boswachters"*.

Artikel 11 : maatregelen die kunnen worden genomen door de met het toezicht belaste ambtenaren

22. Artikel 13 van de ordonnantie van 25 maart 1999 wordt hernummerd door artikel 11 van het voorontwerp van ordonnantie. Dit artikel bepaalt dat bij de uitoefening van hun opdracht de met het toezicht belaste personeelsleden mogen overgaan tot alle onderzoeken, controles en verhoren en alle inlichtingen inwinnen die ze nodig achten, met name :
- 1° een persoon ondervragen over alles wat nuttig is voor de uitoefening van het toezicht;

2° een document, stuk of bewijsstuk dat nuttig is voor de uitoefening van hun opdracht opzoeken en er ter plaatse inzage of kennis van nemen;

3° van de opgevraagde documenten een kopie nemen of ze meenemen tegen afgifte van een ontvangstbewijs.

23. Een nieuw punt 4° wordt toegevoegd, luidend als volgt: "het plaatsen van eender welk apparaat waaronder, bij wijze van uitzondering, een audiovisueel apparaat met naleving van artikelen 13 tot 15 van dit wetboek en van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens". De Commissie bevestigt haar opmerking van punt 20 en meent dat de beslissing om een bewakingscamera te plaatsen niet mag overgelaten worden aan de met het toezicht belaste personeelsleden maar wel degelijk aan het Instituut waarvan zij afhangen, in die mate dat dit laatste moet aangeduid worden als verantwoordelijke voor de verwerking.

Artikel 13 § 2 en 14 § 7

24. Het nieuwe artikel 13, § 2 bepaalt "er wordt slechts tot het plaatsen van een audiovisueel apparaat overgegaan als de overige middelen van onderzoek die in dit wetboek zijn voorzien niet lijken te volstaan en mits naleving van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Enkel de gegevens die tot doel hebben bewijzen te verzamelen van de constitutieve bestanddelen van een misdrijf en de daders op te sporen, mogen worden opgenomen en bewaard. Het bekijken van beelden in real time is uitsluitend toegestaan om een onmiddellijk ingrijpen mogelijk te maken. De korpschef van de betreffende politiezone wordt voorafgaandelijk daarvan geïnformeerd als het audiovisueel apparaat zich in een niet-besloten plaats bevindt".
25. Het nieuwe artikel 14 bepaalt in paragraaf 7 dat "voorafgaand aan ieder gebruik van een vaste audiovisueel apparaat en zonder afbreuk te doen aan de noodzaak om voorafgaand aan de plaatsing ervan op het openbaar goed, een domaniale toelating te verkrijgen, waarschuwt de verantwoordelijke voor de verwerking:
- de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in voorkomend geval in de eerbiediging van artikel 17 of artikel 19 van de wet van 8 december 1992 tot de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.
  - de korpschef van de betrokken politiezone.
- Hij verzoekt bovendien:
- de toelating van de Burgemeester van de betrokken gemeente wanneer het apparaat bedoeld is voor het filmen van een niet-besloten plaats;

- de instemming van de eigenaar en de uitbater wanneer het apparaat bedoeld is voor het filmen van een voor het publiek toegankelijke besloten plaats;
- de instemming van de eigenaar en de uitbater of, bij gebreke aan een uitbater, van de eigenaar en de persoon die desgevallend krachtens een zakelijk of persoonlijk recht de plaats bezet wanneer het apparaat bedoeld is voor het filmen van een niet voor het publiek toegankelijk besloten plaats.

Onafgezien van de plaats in dewelke het audiovisueel apparaat geplaatst wordt duidt de verantwoordelijke voor de verwerking de installatie ervan aan door het aanbrengen van een pictogram of belast de beheerder van de plaats om het te doen.

Het feit dat een fysiek persoon een plaats binnentreedt in dewelke een pictogram een cameratoezicht aanduidt maakt haar instemming uit om gefilmd te worden.

26. Het zijn deze twee artikelen die de Commissie in het bijzonder onderzoekt om uit te maken of de ontwerptekst toereikende en voldoende nauwkeurige waarborgen biedt om de toepassing van de Camerawet uit te sluiten.
27. Artikel 20 van het voor advies voorgelegde voorontwerp van ordonnantie voegt een punt 4° toe aan artikel 13 van de ordonnantie van 25 maart 1999 dat luidt als volgt: "[Bij de uitoefening van hun opdracht mogen de met het toezicht belaste personeelsleden tot alle onderzoeken, controles en verhoren overgaan en alle inlichtingen inwinnen die ze nodig achten, met name]: *"het plaatsen van eender welk apparaat waaronder, bij wijze van uitzondering, een audiovisueel apparaat met naleving van artikelen 13 tot 15 van dit wetboek en van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens"*. Dit artikel beantwoordt aan het proportionaliteitsbeginsel vervat in artikel 4 van de Privacywet. De Commissie neemt hiervan akte maar herinnert er niettemin aan dat niet alleen de proportionaliteit van de verwerking (opgenomen beelden, aantal apparaten) moet worden nageleefd maar ook de toegang tot de gegevens en de bewaringstermijn ervan. Aangezien sommige van deze punten niet verder of onvoldoende werden uitgewerkt in het voorontwerp, worden zij overgelaten aan het oordeel van de met het toezicht belaste personeelsleden. Om te voorzien in voldoende garanties dienen bepaalde verduidelijkingen te worden toegevoegd aan de ontwerptekst.
28. Wat betreft de opgenomen beelden stelt de Commissie voor dat zou worden verduidelijkt dat deze "toereikend, ter zake dienend en niet overmatig mogen zijn ten opzichte van het beoogde doeleinde. De verantwoordelijke voor de verwerking dient er bovendien over te waken dat de bewakingscamera('s) niet specifiek gericht worden naar een plaats waarvoor hij niet gemachtigd is om zelf de gegevens te verwerken".

29. Betreffende de toegang tot de gegevens dient te worden onderstreept dat de gegevens dienen beschouwd te worden als gegevens betreffende geschillen voorgelegd aan hoven en rechtbanken alsook aan rechtsmachten in bestuurszaken en dus als gevoelige gegevens, voor zover de opgenomen beelden effectief een inbreuk aantonen. In dit opzicht bepaalt artikel 25 van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de Privacywet onder meer dat de verantwoordelijke voor de verwerking (of zijn verwerker) de categorieën van personen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen moet aanwijzen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven. De lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen moet door de verantwoordelijke voor de verwerking of zijn verwerker ter beschikking van de Commissie worden gehouden. De Commissie meent dat het feit dat de personeelsleden belast met het toezicht alsook de Procureur des Konings werden aangeduid kan volstaan om aan deze vereiste te voldoen maar verzoekt de aanvrager om nauwkeurig de categorieën te beschrijven van de personen die toegang kunnen hebben tot de gegevens die verkregen worden door videobewaking.
30. Wat daarentegen het bekijken van de beelden in real time betreft vraagt de Commissie zich af wie de personeelsleden zijn die hiervoor bevoegd zijn aangezien het voorontwerp van ordonnantie onder hen een onderscheid maakt met deze die de hoedanigheid van officiers van gerechtelijke politie hebben (zie in dit verband het nieuwe artikel 5). Bijzondere garanties dienen immers het bekijken van beelden in real time van bewakingscamera's te omkaderen.
31. Hiertoe nodigt de Commissie de aanvrager uit het advies van de Commissie te raadplegen inzake het in de Ministerraad overlegde ontwerp van Koninklijk besluit tot bepaling van de voorwaarden waaraan de personen die bevoegd zijn om in real time de beelden te bekijken moeten voldoen². Dit advies kan als leidraad dienen voor het opstellen van het voorontwerp van ordonnantie. Artikel 5, § 4 van de camerawet bepaalt "het bekijken van deze beelden in real time is uitsluitend toegestaan onder toezicht van de politiediensten opdat de bevoegde diensten onmiddellijk kunnen ingrijpen bij misdrijf, schade, overlast of verstoring van de openbare orde en deze diensten in hun optreden optimaal kunnen worden gestuurd". In haar advies 31/2006 stelde de Commissie dat "het toezicht op de openbare weg, hetgeen een verregaand toezicht uitmaakt en normaliter is voorbehouden aan de politiediensten, niet zomaar aan iedereen kan worden toevertrouwd". Het ontwerp van koninklijk besluit bepaalt in zijn artikel 1 § 2 dat de verantwoordelijke voor de verwerking van bewakingscamera's geplaatst in een niet-besloten plaats zoals bedoeld in artikel 5, §1 van de camerawet, de andere personen dan de agenten van de politie aanduidt die bevoegd zijn om in real time de camerabeelden te bekijken. Er wordt eveneens verduidelijkt dat de verantwoordelijke voor de verwerking de bevoegde

---

² Advies nr. 50/2013 van 15 oktober 2013

personen kan aanduiden in de volgende groepen: 1° op voordracht van de korpschef van de betrokken politiezone : de agenten van politie, de personeelsleden van het administratief en logistiek kader van de politiediensten en naar voormeld kader overgeplaatste militairen; 2° de gemeenschapswachten en de gemeenschapswachten-vaststellers. Met betrekking tot deze tweede groep had de Commissie opgemerkt dat het toevertrouwen aan deze groep van de bevoegdheid om de beelden te bekijken in real time te verantwoorden was aangezien het toezicht op de openbare weg in het bijzonder toevertrouwd werd aan de gemeenschapswachten. De Commissie verzoekt dus de aanvrager te preciseren wie de bevoegde personeelsleden zijn om in real time beelden te bekijken die opgenomen worden op niet besloten plaatsen.

32. De tekst van artikel 13, § 2 van het voorontwerp van ordonnantie verduidelijkt inzake het bekijken in real time dat "de korpschef van de betreffende politiezone wordt voorafgaandelijk daarvan geïnformeerd als het audiovisueel apparaat zich in een niet-besloten plaats bevindt". De Commissie ziet niet de relevantie van deze verduidelijking ten opzichte van artikel 14 § 7 dat het heeft over "ieder gebruik van een vaste audiovisueel apparaat" en dat bepaalt dat voorafgaand aan ieder gebruik van een vaste audiovisueel apparaat, de verantwoordelijke voor de verwerking de korpschef van de betrokken politiezone verwittigt. Zij stelt dan ook de aanvrager voor deze zin te schrappen in artikel 13, § 2 of de redenen voor deze precisering te verduidelijken.
33. Hoewel artikel 13, § 2, stelt dat "enkel de gegevens die tot doel hebben bewijzen te verzamelen van de constitutieve bestanddelen van een misdrijf en de daders op te sporen, mogen worden opgenomen en bewaard" stelt de Commissie vast dat geen enkele bewaringstermijn voor de gegevens werd bepaald. Artikel 4, § 5 van de Privacywet bepaalt dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt, noodzakelijk is. De Camerawet voorziet een bewaringstermijn van maximum een maand indien de gegevens niet het bewijs kunnen leveren van een misdrijf, van schade of van overlast, of voor identificatie van een dader, een verstoorder van de openbare orde, een getuige of een slachtoffer. De aanvrager is niet verplicht de bewaringstermijn te beperken tot een maand maar het is noodzakelijk dat de tekst van het voorontwerp van ordonnantie op een precieze en gerechtvaardigde wijze de vereiste bewaringstermijn bepaalt voor de gegevens die verkregen worden aan de hand van bewakingscamera's. De Commissie verduidelijkt dat in de praktijk een onderscheid moet gemaakt worden tussen verschillende bewaringswijzen in de tijd. De behandeling van een lopend dossier vereist een zodanige bewaringswijze dat de gegevens beschikbaar en toegankelijk zijn voor de ambtenaren die belast zijn met het dossierbeheer. Zodra een dossier kan worden gearhiveerd dient de gekozen bewaringswijze nog slechts een beperkte toegang

en beschikbaarheid aan de gegevens te verlenen. Zodra de bewaring niet langer nuttig is mogen de gegevens niet langer bewaard worden in een vorm die identificatie van de betrokkenen toelaat of zelfs worden vernietigd.

34. Artikel 14, § 7 gebruikt de term "gebruik". De Commissie meent dat de term "plaatsing" meer gepast zou zijn.
35. De Commissie stelt vast dat artikel 14, § 7 in het algemeen de bepalingen volgt van de camerawet. De door de verantwoordelijke voor de verwerking te volgen procedure dient echter te worden verduidelijkt. De aanvrager vermeldt in het commentaar bij de artikelen dat demarches voorafgaand aan de plaatsing van een audiovisueel apparaat niet alleen geïnspireerd zijn door de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's maar ook door de ministeriële omzendbrief van 10 december 2009 met betrekking tot de Camerawet. De Commissie beveelt de aanvrager aan om, zoals in de omzendbrief van 10 december 2009, te voorzien dat de verantwoordelijke voor de verwerking, wanneer hij zijn aangifte, adviesaanvraag of machtigingsaanvraag indient, bepaalde informatie moet verstrekken opdat de bevoegde instanties in staat zouden zijn een advies te verstrekken met kennis van zaken. Hij zou onder meer een antwoord moeten geven op volgende twee vragen: - welke veiligheidsproblemen liggen aan de basis van de beslissing om bewakingscamera's te plaatsen?, - waarom is videobewaking het gepaste instrument om hieraan te verhelpen?
36. De camerawet voorziet eveneens een verschillende werkwijze wanneer het gaat om het plaatsen van een camera in een niet-besloten plaats aangezien de gemeenteraad de korpschef van de politiezone van de betrokken plaats moet raadplegen. De Commissie neemt hiervan akte.
37. Ten slotte begrijpt de Commissie niet de draagwijdte van de verwijzing naar artikel 19 van de Privacywet betreffende de kennisgeving die haar moet gedaan worden voorafgaand aan de plaatsing van een bewakingscamera. Deze verwijzing mag worden geschrapt.
38. In de mate dat de aanvrager een gunstig gevolg verleent aan het advies van de Commissie betreffende de wijzigingen en toevoegingen die dienen aangebracht te worden in de tekst van de artikelen 13, § 2 en 14, § 7, meent de Commissie dat het voorontwerp van ordonnantie kan worden beschouwd als een sectorale wetgeving die buiten het toepassingsgebied valt van de wet van 21 maart 2007 of "camerawet". In het tegenovergestelde geval zou enkel kunnen vastgesteld worden dat de tekst van het voorontwerp in de huidige lezing geen toereikende en

voldoende nauwkeurige garanties biedt om te kunnen worden uitgesloten uit het toepassingsgebied van deze wet , in de zin van haar artikel 3, § 2, 1°.

Artikel 15

39. Het voorontwerp van ordonnantie hernummert artikel 17 van de ordonnantie van 25 maart 1999 in artikel 15. Er wordt een nieuwe paragraaf 3 ingevoegd die bepaalt dat de door de vaste audiovisuele apparaten geregistreeerde gegevens het voorwerp uitmaken van een verslag opgesteld door de verantwoordelijke voor de verwerking, dat verschillende in deze bepaling opgesomde aanwijzingen bevat. Er wordt eveneens een paragraaf 4 ingevoegd die bepaalt dat het verslag waarvan sprake en een kopie van de opname aangehecht worden aan de kennisgeving van de waarschuwing of het proces-verbaal dat het misdrijf vaststelt, gericht aan de verdachte van het misdrijf of de eigenaar van het goed waar het misdrijf gepleegd werd. De Commissie oordeelt dat indien een persoon op de opname kan worden geïdentificeerd, de verzending van een kopie van de opname aan de eigenaar van het goed waar het misdrijf gepleegd werd niet gerechtvaardigd is aangezien de eigenaar geen deel uitmaakt van de personen die volgens de wet toegang kunnen hebben tot deze persoonsgegevens.

OM DEZE REDENEN,

- brengt de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer een **gunstig advies** uit over het beginsel van een specifieke wetgeving betreffende het gebruik van "audiovisuele apparaten" om de controle, de preventie en de bestraffing om van misdrijven inzake leefmilieu te verbeteren;
- de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer brengt een **ongunstig advies** uit over de wijze waarop deze specifieke wetgeving wordt uitgewerkt in het voorontwerp van ordonnantie gelet op de opmerkingen die geformuleerd werden in de punten 13, 18 tot 21, 23, 27 tot 39 en meer in het bijzonder:
  - dat het gebruik van mobiele camera's niet beoogd wordt door het voorontwerp van ordonnantie waardoor de mogelijkheid om hiervan gebruik te maken wordt uitgesloten;
  - dat de verantwoordelijke voor de verwerking niet een met het toezicht belast personeelslid kan zijn maar wel de overheid waarvan hij afhangt;
  - dat de verantwoordelijke voor de verwerking niet alleen het Instituut mag zijn maar tevens de andere overheden of instellingen van wie de opdrachten erin bestaan toe te zien op de naleving van de regels waarop zij controle uitoefenen en die bedoeld worden in artikel 2 van het voorontwerp van ordonnantie;

- de tekst te wijzigen van artikel 3, 24°;
- dat de beslissing om camera's te plaatsen niet mag overgelaten worden aan de met het toezicht belaste personeelsleden maar dat de beslissing dient genomen te worden door de verantwoordelijke voor de verwerking, met name de overheid waarvan deze personeelsleden afhangen;
- dat de loutere verwijzing naar de Privacywet niet volstaat en dat de regels inzake proportionaliteit conform de Privacywet moeten opgenomen worden in de tekst zelf, meer in het bijzonder wat betreft de gegevens die worden verkregen aan de hand van videobewaking;
- dat de toegang tot de gegevens, die vallen binnen de categorie van de gevoelige gegevens, met de nodige garanties moet omkaderd worden;
- dat de personeelsleden bevoegd voor het in real time bekijken van beelden in niet-besloten plaatsen nauwkeurig moeten worden bepaald;
- dat de verwijzing naar de korpschef van de betrokken politiezone mag worden geschrapt in de tekst van artikel 13, § 2 gelet op de tekst van artikel 14, § 7;
- dat de tekst van artikel 13, § 2 wordt gewijzigd;
- dat in artikel 14, § 7 de term "gebruik" zou moeten vervangen worden door "plaatsing";
- dat de na te leven procedure voor de melding van de plaatsing van één of meerdere bewakingscamera's zou moeten worden verduidelijkt;
- dat de verwijzing in artikel 14, § 7 naar artikel 19 van de Privacywet mag worden geschrapt;
- dat de toepassing van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's dient overwogen te worden al naargelang de voorstellen uitgebracht door de Commissie met betrekking tot de artikelen 13, § 2 en 14, § 7 al dan niet worden gevolgd;
- dat er in het licht van de bepalingen van de Privacywet geen automatische mededeling van de opname kan plaatsvinden aan de eigenaar van het goed waar het misdrijf werd gepleegd.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere